

Odločilna pogajanja na vzhodu - Vrhovno sodišče zboruje

Na pogajanja, ki se bodo vršila v Nankingu, se stavlja zadnje upanje, da se odvrne grozeča vojna med Kitajsko in Japonsko. — Japonska ni več tako brezobzirna kakor prej. — Kitajska zahteva severne province za se.

Sangaj, Kitajska. — Prepiri med Kitajsko in Japonsko so v zadnjih tednih stopili že v tak napet stadij, da se javno govori, da bodo vodili do oboroženega spopada, ako se kaj izrednega ne dogodi. In za tako izrednost upajo, da se bodo izkazali razgovori, ki se imajo vršiti tekom tega tedna med zastopniki obeh držav v Nankingu; ti razgovori so takorekoč zadnje upanje, do se spor brez resnejših posledic poravnava.

Kitajskim nacionalistom je japonske invazija v severno Kitajsko, gospodarska in vojaška, pričela postajati že neznošna in duška so svoji ogorčenosti dajali s pogostimi protijaponskimi demonstracijami; obenem so vsa vzhodna kitajska mesta preplavili s protijaponsko propagando. Kitajska vlada uradno sicer tega ni odobraval, toda gibanje nacionalistov je bilo tako močno, da se mu je bila končno prisiljena pridružiti na tihem, ter mu ni nasprotovala. Končno je prišlo do dejanskih napadov na japonske državljane, pri čemer so bili trije pred par tedni ubiti.

Ta incident je dal japonski vladi povod, da je poslala v severno kitajsko ozemlje nove čete svojega vojaštva, ob kitajsko obalo pa svoje bojne ladje. Ta čin pa Kitajcev ni preplašil, še manj pa pomiril. Groznje Japoncev niso izdale; nasprotno, kitajski nacionalisti so začeli čimdalje bolj neustrašeno in odkrito zahtevati, da Japonska umakne svoj vpliv s kitajskega ozemlja in tudi odpokliče svoje čete od tam. Istočasno se je kitajska vlada v Nankingu pričela pripravljati za grozečo vojno z Japonsko.

Ako se vzame v poštev prejšnje brezobzirno obnašanje Japonske napram Kitajski, ko je enostavno z vojaško silo zasedala province, drugo za drugo, je precej presenetljivo, da v sedanjem slučaju ne napravi podobnega koraka in ne udari. Morebiti vidi, da se je Kitajska vojaško opomogla in bi ne bil obračun z njo tako lahek kakor pred par leti. Morebiti jo tudi Rusija kaj plaši.

Ne glede na to, kaj je vzrok, da Japonska ni več tako odločna, dejstvo je, da se je pripravljena, pogajati s Kitajsko. Dočim pa je še pred nedolгим stavila Kitajski svoje "zahteve," je zdaj izpremenila ta izraz v "priporočila." Toda tudi glede teh ni dosti upanja, da bi jih Kitajska sprejela, kajti postala je tako narodno zavedna, da se glede severnih kitajskih provinc sploh ne mara več pogajati, rekoč, da je to kitajsko ozemlje in nima japonska nikake pravice, da bi ji predkakega, kako naj se to ozem-

VREDNOST LIRE ZNIŽANA

Mussolini znižal denar za okrog tretjino vrednosti.

Rim, Italija. — Mussolini je izdal pretekli ponedeljek več važnih odlokov, med katerimi je tudi ta, da se zniža zlata vrednost lire. S tem je Italija sledila Franciji, ki je izvršila pretekli teden podoben korak. Vsebinska zlata v liri se je po odloku znižala za okrog 41 odstotkov, vrednost lire pa je nasprotno padla za okrog eno tretjino, namreč od dosedanjih \$7.70 za sto lir na \$5.20. S posebnim odlokom je Mussolini istočasno tudi odredil, da mora vsak lastnik posestva posoditi vladi pet odstotkov vrednosti svojega imetja.

SLEPOROJENI IZPREGLEDAL

Buffalo, N. Y. — Izredno uspešno operacijo je izvršil dr. Val. A. Decot nad nekim devet let starim dečkom, po imenu Wm. D. Brohman, iz Kitchener, Ont. Deček je bil namreč od rojstva slep in s pomočjo omenjenega zdravnika je izpregledal in se zdaj uči spoznavati, kakšen je svet. Kakor pripoveduje zdravnik, je imel deček šarenico na očeh zrastle skupaj, da ni bilo nikake odprtine, skozi katero bi mogla priti svetloba v oko. Potom operacije je zdravnik izrezal primerno odprtino, na kar je opazil, da bo potrebna še ena operacija. Pod šarenico znotraj sta bila namreč oba očesa prevlečena z mreno. Ko je še to oviro odstranil pretekli mesec, je deček pričel spregledovati in bo zdaj lahko kmalu v šolo šel.

TRPLJENJE ZA SVOBODO

Port of Spain, Trinidad. — Izmučeni in izstradani so pripeli semkaj peteri kaznjenci, ki so pobegnili iz francoske kaznilniške kolonije v Cayenne po 14 dneh vožnje v majem čolnu. Na svojem begu so šli skozi strahovito trpljenje, izpostavljeni naravnim vplivom in brez hrane. Skozi štiri prve dni so imeli na morju neprestan vihar, ki jim je odnesel iz čolna ves pripravljen živež. Tako so morali naslednje dni veslati brez hrane najprej pod tridnevni nalivom, nato pa pod petdnevni pripekajem vročega tropskega solnca.

lje upravlja. Z veliko pozornostjo se pričakuje, kaj bodo prinesla omenjena pogajanja v Nankingu, ali spravo, ali vojno. Kakor omenjeno, se kitajska vlada pripravlja za drugi slučaj in oborožuje linijo, kjer utegne priti do spopadov.

PRITISK NA FAŠISTE

Francija prepovedala poulične demonstracije.

Pariz, Francija. — Tukajšnja vlada skuša onemogočiti podobne incidente, kakršni so se dogajali preteklo nedeljo po pariških ulicah, ko je prišlo do spopadov med fašisti in radikali. V to svrhu je izdala začasno odredbo, da se ne smejo vršiti nikake poulične demonstracije, ki bi utegnile privedi do izgrediv. Istočasno se namerava izvesti nov pritisk na fašiste s tem, da se razpusti njih nova organizacija, o kateri trdi vlada, da je le nadaljevanje razpuščenega Ognjenega križa.

AMERIŠKI PARNIK SE VRNIL IZ ŠPANIJE

Boston, Mass. — Po več kot dvamesečnem plutju v španskih vodah se je vrnila pretekli ponedeljek domov ameriška bojna ladja Quincy, katera je imela namen, da pomaga pri izseljevanju tujcem iz Španije. Okrog 500 ljudi je na ta način prepeljala v pristanišča drugih držav, 500 drugih pa je prepeljala na trgovske ladje. O španski revoluciji se je kapitan izrazil, da takih grozovitosti zgodovina še ni videla. Več ljudi, pravi, je pobitih v ozadju kakor pa na frontah; najhujše pa ima šele priti.

UMIKAJO SREBRO PRED JAPONCI

Sangaj, Kitajska. — Kakor trdi neki japonski list, se je iz kitajske centralne banke izvozilo zadnje čase srebra za 84 milijonov dolarjev, in sicer v Ameriko in v angleške kolonije. Iz finančnih krogov se povdarja, da umika Kitajska svoje srebro zato, ker pričakuje vojno z Japonsko in hoče prepričati, da bi prišel nje zaklad v japonske roke.

UPORNIŠKA VLADA SE-STAVLJENA

Burgos, Španija. — Vrhovni poveljnik uporniških čet, general Franco, je v ponedeljek objavil imena mož v njegovi novi fašistični vladi za ozemlje, ki ga imajo uporniki zasedene. Med drugimi je imenovan v vlado tudi njegov brat, Nicolas Franco, in sicer kot glavni tajnik fašističnega poveljnika.

KRIŽEM SVETA

Mexico City, Mehika. — Državne volitve v mehiški državi Tlaxcala, ki so se vršile pretekli ponedeljek, so se zaključile s kaj krvavim rezultatom. Tekom dneva je bilo namreč v različnih nemirih pobitih 13 oseb.

Moskva, Rusija. — Iz vladnih krogov se poroča, da se sestavlja program, po katerem se bo ruske brodogradnje tako ojačilo, da bo prvo na svetu. Kakor trdi list Pravda, se bo posvetila posebna pozornost izdelovanju podmornic.

London, Anglija. — Podobno kakor v Parizu, so se tudi tukaj vršili preteklo nedeljo spopadi med fašisti in nacionalisti, pri katerih je bilo nad 200 oseb ranjenih. V ponedeljek pa je bilo poklicanih pred sodišče nad 100 aretiranih demonstrantov.

IDEJO "RADIKALCEV" BODO POBJILI

Philadelphia, Pa. — B. Chapple, podpreds. Amer. Rolling Mill Co., je v nekem govoru pozival ameriške industriale, naj se postavijo proti "radikalnim" idejam, ki se razširjajo proti delodajalcem, in naj v svojih oglaših "dostavljajo razna "resnična dejstva." — Pod besedo "radikalizem" je seveda v tem slučaju mišljena borba delavstva za izboljšanje položaja, in magnati tega seveda ne odobravajo.

'DEVET MOŽ' SE ZOPET SEŠLO

Pričakuje se, da bo vrhovno sodišče ponovno razveljavilo še več nadaljnjih New deal zakonov.

Washington, D. C. — Po štirimesečnih počitnicah se je pretekli ponedeljek vrnilo na svoje delo "devet modrih mož," iz katerih sestoji vrhovno sodišče Zed. držav in od katerih besede odvisi usoda vsakega zakona, ki ga sprejme kongres in podpiše predsednik.

Kakor razvidno, so vsi deveteri sodniki pri najboljšem zdravju in krepki, dasi znašajo njih skupna povprečna starost 71 in pol let, in torej ne kaže, da bi kateri nameraval odstopiti, dasi jih je šest takih, ki bi bili upravičeni do polne sedanje plače, ako se umaknejo.

Kakor znano, je bila večina sodnikov postavljena od republikanske vlade; da ni naklonjena New dealu, se je lahko razvidelo, ko so bili ovrženi skoraj vsi zakoni, ki so bili sprejeti pod Rooseveltovo upravo in predloženi temu sodišču. Pričakuje se, da bo enaka usoda zadela še nadaljnje New deal zakone, zlasti tiste, ki niso naklonjeni velikim denarnim magnatom.

S KISLIM MLEKOM GASILI POŽAR

Winona, Minn. — V neko šolo v tukajšnji bližini je udarila strela in povzročila požar. Prostovoljna požarna bramba je sicer prihitela na pomoč, toda ni mogla ničesar ukreniti, ker ni imela vode na razpolago. V tej stiski je nekdo predlagal, naj bi šli k bližnjemu farmarju po kislino mleko, katerega je imel veliko kad. Storili so to in v resnici tudi pogasili ogenj s tem nenavadnim sredstvom.

ŠIRITE AMER. SLOVENC

Iz Jugoslavije.

V teku dveh tednov je že drugič gorelo pri posestnici Rakuševi na Ivanjskem vrhu. Sumijo, da je bilo obakrat zažgano od zlobne roke. — Težka nesreča v Trziču na Gorenjskem. — Smrtna kosa in drugo.

Domačija žrtev požiga

Gornja Radgona, 19. sept. — Ni se še poleglo razburjenje tukajšnjega prebivalstva zaradi velikih nočnih požarov, ki sta uničila veliko domačijo posestnika Jauka v Dedoncih onstran Mure in vinskičarsko hišo in gospodarsko poslopje posestnika Boroviča v Hercegovščaku, že je v četrtek zvečer spet gorelo, in sicer pri posestnici Rakuševi Mariji na Ivanjskem vrhu. Žrtev plamenov so postali hiša in gospodarsko poslopje, dve svinji, 60 kokoši, vsa krma in gospodarsko orodje. Posestnico Rakuševu je obiskala požarna nesreča v teku dveh tednov že dviguč. Prvič — bilo je isto tako zvečer — sta ji zgorela klet in uta, v kateri je bila velika stiskalnica. Tedaj je zgorelo tudi 20 sodov polovnjakov in nekaj sena.

Na kraj nesreče so pri zadnjem požaru prispeli gasilci iz Stavešincev, vendar je bilo gašenje zaradi pomanjkanja vode na visokem bregu zaman in so se morali omejiti le na reševanje živine in drugih premičnin, kolikor jih še ni zajel plamen. Škoda znaša okrog 50.000 Din, ki zavarovalnino ni poravnana, ker je bila posestnica zavarovana komaj za 5000 Din. Domneva se, da je bil obakrat požar podtaknjen.

Zrtev dela

Trzič, 12. sept. — Pred večerajšnjim popoldne se je v Trziču zgodila huda nesreča, katere žrtev je postal Alojz Brejc, zaposlen kot delavec pri tvrdki "Peko." Ko je z drugimi delavci razbijal skale, se je zavalila nanj okoli 500 kg težka skala in mu dobesedno odtrgala desno nogo, levo nogo pa dvakrat zlomila. Nesrečnega delavca so takoj prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Njegove poškodbe so tako hude, da je le malo upanje, da bi ostal živ.

Bik ga je ubil

Karol Komperšek, iz Žitnice v občini Jurjevski dol je pri posestniku Jožetu Režonji opravljal razna mizarska in tesarska dela. Hotel je popraviti tudi jaslji, h katerim je bil privezan bik. Ko se je Komperšek pripravil k delu ga je bik nenadno s tako silo pritisnil ob jaslji, da je Komperšku počil želodec. Komperšek je po sedmih urah trpljenja podlegel bolečinam. — Komperšek si je sam kriv nesrečne smrti, ker je proti volji gospodarja šel na delo, predno je ta utegnil bika odstraniti.

ŠIRITE AMER. SLOVENC

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Jožef Cesar. — V Stični je umrla Marija Klavs, rojena Flander, učiteljica, ki je zadnja leta službovala v Velikem Gabru. — Pri Sv. Juriju ob južni želez. je umrl Franc Povalej, spoštovani posestnik pri Sv. Primožu. — V Ljubljani je umrl August Ničman, mestni upokojenec.

Roko mu je zmečkalo

Anton Kukavica, 21 letni delavec iz Dev. Marije v Polju je bil zaposlen pri nekem podjetju. Ko je zadnje čase vozil vagon po meškem klanecu kjer delajo cesto, se mu je po nesreči prevrnil eden vagonček ravno na roko in mu jo zmečkalo v zapetju.

Nesreča na ulici v Zagrebu

Pred trgovino Kastner in Oehler na Ilici v Zagrebu se je zgodila huda tramvajaska nesreča, katere žrtev je postala Margareta Škof iz Logatca na Notranjskem. Dobil je tako hude poškodbe, da so jo morali odpeljati v bolnico.

Z roko v stiskalnic

Nevarno se je ponesrečil 12 letni Franc Žnidaršič, sin posestnika v Črešnjevcih pri Gornji Radgoni. Pri prešljanju sadja je po ne previdnosti prišel z desno roko pod stiskalnico, katera mu je roko popolnoma zmečkala, da se je bati, da bo fant izgubil celo zapetje.

Slovenski voli za Španijo

Iz Maribora poročajo: V torek 15. sept. so v Ribnici na Pohorju naložili na vagon 28 lepih težkih bikov in volov, katere so prodali Španiji. Poslali so jih do Splita z vlakom, odkoder so jih z ladjo prepeljali v Španijo in sicer v Madrid.

Tramvaj ga je zadel

Na Zaloški cesti v Ljubljani je tramvaj zadel v 28 letnega Jožeta Žagarja, delavca z Gorenjskega in ga podrl na tla. Zaradi poškodb ki jih je dobil, so ga morali oddati v bolnico.

Usoden padec

Brezposelni mesarski pomočnik Stefan Tajnikar iz Celja je po nesreči padel z nekega kozolca 20 čevljev globoko na tla in se nevarno poškodoval. Poleg drugih poškodb si je zlomil tudi nekaj reber.

Na kol se je nasadil

Hudo se je ponesrečil 12 letni dijak Janko Berčič, sin strojnika iz moške kaznilnice v Mariboru. Skakal je s poda v slamo in pri tem po nesreči priletel na priostren kol, ki je bil skrit v slami. Kol se je fantu zasadil v stegno tako močno, da je na drugi strani pogledal ven. Morali so ga oddati v bolnico.

ANGLEŠKI KRALJ V ŠKOTSKI NARODNI NOŠI

Angleški kralj Edvard je precej presenetil svoje škotske podanike, ko je nedavno prišel med nje v mesto Ballater, oblečen v njih narodno nošo, kakor ga kaže gornja slika (na levi).

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljbov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849. W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

P. Hugo:

Kdo je začel

Namreč špansko civilno vojno. To vprašanje je Mr. Jontez sprožil in mi hotel kot z nekakim pagat ultimo zapreti sapo. Kajti po njegovem, in še mnogih drugih, so začeli fašisti in nosijo tudi vso odgovornost za strahotne posledice. Kdor drugače misli in govori, ni le smešen, pravi Mr. Jontez, ampak je pravo budalo. O, le počasi Janez, le počasi z budali, da sam ne ostane budalo. Ko bi ti malo več španske zgodovine poznal kot od večerj in še nekoliko razločka med kdo in zakaj zraven, bi malo bolj previdno govoril, da ti kaj nazaj ne prileti.

Ni glavno vprašanje, kdo je začel. A ker si ga načel pomudiva se malo ob njem. Da, ko bi ti malo predčerašnje zgodovine Španije poznal, bi lahko vedel, da ta vojna ni njen začetek, ampak je le njeno nadaljevanje. Začetka in začetnika je tedaj treba iskati dalje nazaj. Njen početek sega še v monarhične čase Španije. Pripravljati so jo jeli framasoni, ki so se tam zlasti pod diktaturo Primo de Riveria močno razpasli. Ker so pa vedeli, da ima katoliška Španija najmočnejšo človeško oporo v svoji katoliški monarhiji oz. dinastiji, so najprej njo vzeli na muho. Vse prevratne elemente so organizirali proti njej. Desna roka pri tem krtovske delu so jim bili socialisti pod vodstvom sedanjega premiera Largo Caballere, učenca moskvske šole. Svoj prvi cilj, republiko, so aprila 1931 brez prehljanja krvi dosegli.

Njih končni cilj pa ni bila samo republika, kot so to lahkovernim dopovedovali in jih na to limanico lovili, ampak docela laizirana, od vere in cerkve popolnoma ločena republika. Morda bi se jim bilo po njih znani previdni taktiki in pri prav tako znani posebnosti španskih katolčanov tudi to stopnjema brez posebnega odpora posrečilo. A takrat so imeli v tej družbi odločilno besedo že moskovsko pobarvani in od tam podpirani socialisti, ki so hoteli stavljeni cilj z jurišem doseči. Ko je radikalno-socialistični blok poleti 1931 zmagovito izšel iz volitev, je takoj pokazal vse svoje karte. Ustava, ki jo je konec istega leta republiki dal, je izrazito proticerkvena in boljševisko nadahnjena.

Konservativni katoliški krogi, med katerimi je bilo tudi mnogo navdušenih republikancev, so zdaj spoznali, kam pes taco moli. Odločno so protestirali, da laizirana republika ni bila njih ideal in da jo odklanjajo. Toda zankrat je bilo prepozno. Radikalno-socialistični blok je bil v sedlu in jim porogljivo klical: Bist du nicht willig, so baruch' ich Gewalt. Če se nečete udati, se bote pa morali. Vsak odpor je izzval še radikalnejši kulturni boj. Prve goreče cerkve in samostani in prva prelita kri so pričali, da je proticerkveni in protiverski kurz na pohodu, pripravljen na vsako žrtev za dosego svojega cilja.

To je konservativnim elementom raznih strank docela odprlo oči. Pod vodstvom Gil Roblesa, voditelja mlade "Ljudske stranke" so osnovali desničarski blok s skupno platformo: Karkoli bo že bodoča Španija politično, versko je bila, je in mora ostati katoliška! S tem programom je šel desničarski blok na intenzivno politično, socialno in prosvetno delo. Ker se je tudi ljudstvo, v globini srca še vedno verno, začelo zavedati resnosti položaja, se je ta blok v čudovito kratkem času tako okrepil, da je zmagovito izšel iz volitev 19. nov. l. 1933. Vse je bilo prepričano, da je katoliški značaj Španije za vedno rešen, levičarski, takrat že docela rdeči blok, pa prav tako za vedno poražen.

A ta se ni topo udal v svojo usodo. Takoj je šel na delo, da čim prej zopet dobi v roke iztrgane vajeti republike. Zavedal se je pa tudi, da če bi čakal novih volitev, bi med tem Gil Robles že preveč utrdil svoje postojanke, da bi jih mogel z volivnimi glasovnicami zavzeti. Zato se je odločil za državni puč, s ciljem, Španijo takorekoč z enim močnim udarom pretvoriti v čisto boljševisko republiko. Ta drzen sklep ni bila kaka zgolj politična pustolovščina. Bil je za to dokaj dobro pripravljen. Bivši ministerski predsednik in vojni minister, sedanji predsednik Azana, je že tedaj, ko je bil še v vladi, socialiste za vsak slučaj dobro oborožil. Kot se je pozneje dognalo, so bili založeni z orožjem v vrednosti za 13 milijonov pezeta.

Zaupajoč na to oboroženo silo in meneč, da je desničarska fronta še vsa slabotna, so oktobra 1934 kar udarili. Mimogrede povedano, Mr. Jontez in drugovi, to je bil oboroženi boljševiski udar proti legalni ljudski vladi. Pa bolj legalni, kot je sedanja, po milosti ruskega rubla in preveliki dobrodušnosti tretjine katolčanov, ki niso šli na zadnje volitve izvoljena. Da, to samo mimogrede, da se ne bote več skrivali za "legalno" vlado ter od tam streljali na "vstaše" ji one, ki ž njimi drže. Za vse vsaj enaka pravica!

Ko bi bila boljševiskom oktoberska revolucija vspela, bi bila vsa Španija že jeseni 1934 taka velemesnica kot je danes. Kajti kjerkoli so bili začasno zmagoviti so vpri-zarjali taka bogoskrustva in grozodejstva, kot jih vpri-zarjajo danes. Samo v provinciji Asturiji, kjer so se naj-delj držali proti vladnim četam, je bilo okrog 50 duhovnikov, redovnikov in redovnih zverinsko mučenih in pomor-jenih in na stotine cerkva in samostanov požganih. Tako bi bili z ognjem in mečem paševali povsod, ko bi vladi ne bilo vspelo vstaje potlačiti.

Tu moj dragi clevelandski Janez je začetek španske civilne vojne. Začeli so jo boljševiski. Ta vojna, ki zdaj divja, je le druga etapa, le nadaljevanje one, samo na širši podlagi. Koj ko so bili boljševiski po februarjskih volitvah zopet na krmilu, so začeli s terorjem nadaljevati. Masne aretacije desničarjev, požigi cerkva in samostanov in morija je bila znova na dnevnem redu. Vlada ne le ni ničesar storila v zaščito življenja in premoženja svojih političnih nasprotnikov, ampak je še na stečaj odprla ječe, iz katerih so se vsipali najtemnejši elementi proti cerkvam, samostanom in duhovnim osebam, da se do drage volje in do bestialnih nagonov zmaščujejo nad njimi. Desničarjem ni preostalo drugega, kot obrambo svojih pravic vzeti v svoje lastne roke. Naravna in božja postava jim jamči pravico za to obrambno vojsko, ki so jo boljševiski začeli in jo s takimi grozodejstvi nad neoboroženimi nekombatanti nadaljujejo. Tako je! In kdor nasprotno trdi, kot naš clevelandski Janez, tisti je budalo.

Zato, dragi moj Janez, budalo kar lepo previdno v svoj žep vtakni. Kajti če bi ga vtaknil za svojo motormansko kapo in bi širša javnost ki jo prevažajo po mestu vedela kaj to pomeni, bi utegnil imeti kmalu prazno karo. Budali namreč nihče rad ne zaupa svojega življenja. In končno bi ti ostal samo provizorični zamašek iz koruznega storža, ki je pa preslab fundament za ekzistenco.

PARADA LEGIJONARJEV V CLEVELANDU

Cleveland, O. In zopet Cleveland boje rekli braveri, da, gospod urednik, saj pa imamo tudi vedno kaj za poročati. Prvič nas je toliko Slovencev in Jugoslovancev sploh, da bi bilo kar škandal, če bi vsaj enkrat na teden ne pokukal kakšen dopis v A. S. iz Clevelanda, da bi številni naši rojaki, ki so nekoč živeli v Clevelandu, izvedeli, kako je tukaj.

Danes je dan po legijonarski paradi, še danes mi šumijo po glavi bobni in trompete, kaj takega še nisem nikdar imel prilike videti in slišati. Da, prav tako zatrjuje tudi vse tukajšnje ameriško časopisje in legijonarji sami tako izjavljajo, da kaj takega, kar so dosegli v Clevelandu s svojo parado in številno udeležbo, še niso nikjer drugod v Ameriki poprej priredili.

Prvo bodi povedano, da je parada trajala neprenehoma 11 in pol ure, namreč od desete ure dopoldan, kar se je začelo točno in pa do 11. in 25 minut zvečer, ko so zadnje trupe prikorakale v

Stadion.

Ta dan se je oblekla Amerika v sijajno, vsakojako praznično uniformo, ali pa na stotine načinov, nalašč v ta namen izdelano obleko. Ta dan je Amerika pokazala, da ima v sebi življenje in ljubezen do artistične obleke in posebno barvnih uniform, v katerih so korakali po številnih ulicah vsakojaki zaslužni veterani in dosluženci s tisoč odklovanji na prsih. Korakali so veseli in jasni lic, pa tudi s ponosom, kakor mora biti ponosen vojak na svoj vojaški stan. Ti možje so prihitali iz vseh držav ameriške Unije. S seboj so pripeljali tudi družine, napolnili so vse Cleveland, vsa stanovanja in ceste, 70.000 jih je bilo v paradi, 500.000 je pa gledalec, oblegalo ob straneh ceste vse dan. Sam sem bil med njimi od 9. ure zjutraj do sedme zvečer. Ker pa ni bilo ne konca in kraja slikovite parade in ker mi je že davno poprej zmanjkalo filma, sem rekel sam prisebi: "Le korakajte do kraja, moje noge niso lesene." Čudim se, kako so mogli vzdržati tolik napor na vročem solncu. Dan jim je bil naravnost izbran,

solnen, vroč, toda pogum, ki so ga imeli, jih je držal, kakor drži vojaka njegova služba in disciplina v komandi.

Kakor sem že zgoraj omenil, mi še danes šumi po glavi od razbijanja bobnov in trompet. To je umevno iz tega, da je bilo istih 90 godb po številu in mnoge tako velike, da so že samo godbe tvorile sijajno parado. Na čelu godb so bili diregenti, ki so vih-teli in metali v zrak palice. Mnoge godbe so imele po več takih. V mnogih godbah so se v tem odlikovale ženske in dekleta. Mnogo je bilo mladinskih godb mladih komendantov in zopet sijajno vzraslih junakov. Vsaka država je poslala vse najboljše kar je imela doma. Že samo kar je država New York vprizorila, bi bilo dovolj za en dolg popoldan. Tako ni hotela država Illinois zaostajati, ali pa druge države enako. Ogromne trupe policajev na konjih kakor tudi na motornih kolesih in peši, so tvorili ogromno parado in želi velik aplavz. Indijanci, Črnci in vse druge grupe, so hotele nadrivati druge v posebnih opravah. Med vsem tem so pa krasile flote in vsakojake lokomotive, ki so povzročale veliko ropota in zvonjenja. Medtem so pa pokali možnarji na flotah in s tem pomagali utrujene ljudi vzdržavati na nogah. Nikdo ne bi rad zapustil take prilike; dasi so bili ljudje lačni in žejni, toda zanimanje je bilo tako veliko, da so očete in matere držale svoje malčke že vse zmučene na rokah ves dan in na vročem solncu.

Vračam se nazaj k onim besedam namreč: Amerika se je oblekla v praznično obleko in pokazala sijaj in krasoto bogastva, ki ga ima v tem, da se obleče kadar jo kdo pokliče k temu.

Marsikaj si je slednji od tega domišljeval: Dandanes smo v časih, ko se govori o komunizmu in prekucijah. Toda, Ameriki se tega ni treba bati. Kdor je gledal na te legijonarje, ta je lahko sklepal sodbo o silni moči, katero ima naša vlada v svojih legijonarjih, ki so že šli skozi skušnje življenja na svetu. Komunisti si lahko prste opečejo, ako se bodo igrali z takim ognjem v Ameriki. Če tudi je bila to le parada, vendar se je bralo na obrazih teh mož kakaj resnega, nekaj modrega. Ta parada je dala mnogim poguma in ponosa na Ameriko. Iz sijaja uniform se pa tudi lahko sklepa tole: "Pravijo da tisti ki drži na obleko tudi velja moža." Dokler bo ameriški narod tako ponosen na svoje uniforme, ne bodo imeli nobene prilike čifutski komunisti ga zapeljati v komunistične intrige. To je pokazala slavna parada legijonarjev v Clevelandu dne 22. sept. z velikansko močjo in tudi odločnostjo. O priliki pride še.

VELIKA "FOOTBALL" IGRA V SHEBOYGANU

Sheboygan, Wis. Tukajšnja mladina se pripravljala za zanimivo zimsko sportno igro "football", katero bodo igrali z jugoslovanskimi igralci iz Indianapolisa, Indiana, kateri so odnesli v letih 1932-33 prvo zmago med mestnimi igralci. Med temi

jugoslovanskimi igralci so mladeniči, ki spadajo k vsem trem velikim slovenskim podpornim jednotam. Omenjeni football igralci iz Indianapolisa, West Side Yugo-Slavs, so pred dvema letoma premagali tukajšnje South Side Athletic Club in sicer s 25 proti 0. — Kakor je rečeno, pridejo indianapolski igralci sem v Sheboygan v nedeljo 11. oktobra in se bo vršila ta sportna igra v znanem Sheboygan Baseball Parku. Trideset igralcev pride iz Indianapolisa, ki odhajajo v petek zvečer 9. oktobra in pridejo v Sheboygan v soboto popoldne. — Lansko leto je naš football team slavno pri-boril veliko zmago in je slovel kot nepremagljiv. — Pričakuje se, da bo na football igrišču v Sheboygan Baseball parku v nedeljo veliko gledalcev, ker igra bo silno zanimiva že vsled tega, ker se bosta spoprijela dva izredno močna in zmagovita teama. — Rojaki, udeležite se te sportne igre.

Sheboygan Athletic Club Z MICHIGANSKIH FARM

Manistique, Mich. Ker že pošiljam naročnino, bom pa še napisal par vrstice za v list.

Vročino smo imeli preteklo poletje in sušo, kot marsikje drugod. Najhujše je pa bilo dne 13. in 14. julija, ker je nastalo blizu mesta veliko gozdnih požarov. — Letošnji pridečki na farmah so pičili. Čudno, da se še to zrastle kar je, ko pa ni bilo cela dva meseca dežja, katerega je rastlinstvo tako potrebovalo. — Kar se tiče dela, se ne moremo še prav nič pohvaliti in tudi je mogoče da bo še slabše. Tako je vedno težje za one zelene papirčke, ki jim pravimo dolarji.

Jesen je tu. Dobro bi bilo se kaj zaposliti v "spodnjem štuku", kakor je v svojih dopisih včasih večkrat omenil Tone s hriba, tam v Jolietu in njegov prijatelj Žorž. No, fanta, ali ga bosta to jesen kaj stiskala in ali bosta kaj sporočila v listu? — Ravno ko to pišem, nekaj pada, pa ni ne dež ne sneg. — Je že zima pred durmi. — Pozdrav vsem bralcem in naročnikom tega lista tukaj in v stari domovini. A. Krašovec

ANGLIJI SE PRIPOROČA LJUDSKA FRONTA

London, Anglija. — Znani angleški državnik Lloyd George je v nekem razgovoru, ki je bil priobčen v nedeljo, priporočal, naj bi se tudi v Angliji ustanovila takozvana Ljudska fronta, namreč zveza v vseh radikalnih elementov, kakor se je to zgodilo v Franciji in v Španiji. Posebej je govornik omenjal Francijo, rekoč, da so se s pomočjo Ljudske fronte uspešno končale take točke, do katerih bi drugače ne prišlo razen potom diktatorstva. Po njegovem mnenju bi ustanovitev te fronte zmogla prevrat sedanje Baldwinove vlade.

DOGODKI med Slovenci po Ameriki

Rojak utonil Cleveland, O. — V ponedeljek, 28. septembra so malo pred poldne našli v jezeru blizu 169 ceste truplo tukaj poznane rojaka Franka Urha. — Že v soboto zvečer je šel od doma in ker se ni vrnil, so domači začeli za njim poizvedovati, dokler niso res našli njegovega trupla vodi. Urh je bil star 48 let in je bil doma v vasi Gozd pri Kamniku, kjer zapušča še živo mater, brata in tri sestre. Tukaj v Clevelandu zapušča ženo, sina, hčer in sestro.

Poroka Floral Park, Long Island, N. Y. — V tukajšnji katoliški cerkvi se je pred kratkim poročil Slovenec Paul Zalaznik, sin vrhniškega rojaka Mr. Pavla Zalaznika, ki ima lepo vrejeno farmo v Elk Creek, N. Y. Novoporočenec bo živel s svojo ženo v Scranton, Pa.

Na poti domov se ponesrečil Aurora, Minn. — Tukaj dobro poznani rojak Mr. C. Virant, ki se je kot delegat konvencije JSKJ v Clevelandu, vračal zopet proti domu s svojo soprogo in njenim bratom ter materjo, se je z avtom težko ponesrečil. V bližini Rice Lake, Wisconsin, je avto nenadno zdrknil s ceste in se večkrat prevrnil. Najhujše je bil poškodovan brat Virantove soproge Louis Kovach, ki je dve uri po nesreči že izdihnil. Ostali trije potniki so bili pripeljani v Rice Lake bolnišnico. Med njimi je zlasti težko poškodovan Mr. Virant sam.

Nesreče rojakov Superior, Wyo. — Pred kratkim je bil rojak Anton Česnovar težko poškodovan in je moral iskati zdravja v bolnišnici v Rock Springsu. — Rojak Louis Jerach je pri nesreči izgubil desno oko. — V Rochester, Minnesota, sta odpotovala iskati zdravja John Porenta in njegova soproga.

Smrt pohira — V Clevelandu, O., je umrla Marija Laušin, rojena Perko, v starosti 39 let. Zapušča soproga, hčer, sina in brata, kateri se nahaja v bolnišnici za pohabljenе vojake v Marilandu. Rojena je bila v Pennsylvaniji, kjer zapušča še očeta in sorodnike.

— V Indianapolis, Ind., je umrl Martin Zakrajšek in sicer za rakom na želodcu. Rojen je bil v Runarskem, pri Blokah na Notranjskem in je bival v Ameriki 26 let. Zapušča ženo in brata, v Lorainu, O., pa sestro.

— V Detroitu, Mich., je umrl Frank Skerbe, v starosti 50 let. Zapušča dva sina in sestro.

TARZAN IN OGNJENI BOGOVI

(130)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

SLOVENSKE PLOŠČE Columbia in Viktor izdela dobite v Knji-garni "Amer. Slovenca". Pišite po tozadevni cenik.

Ko so vojaki, ki so spremljali Tarzana kot častna straža, izvedeli, da prihaja sovražnik nad nje, so bili takoj voljni pokoriti se Tarzanovim poveljem, ker so ga imeli za resničnega Iskandra. Tarzan je pa dal še kratka povelja in odpravil so se na pot proti so-vražniku, tiho in brez vsakega krika.

Tarzanova želja je bila, da bi Lady Beth ostala zadržana, toda ona mu je rekla, da mu je potrebna, da njegova povelja razloži sulicarjem in na ta odgovor je moral Tarzan vsakako pristati. Tudi dr. Jones se je ponudil da gre z njimi, čeprav mu je Tarzan slihal nevarnost, da imajo oni drugi moderno orožje.

Toda dr. Jones in Lady Beth se nista dala opriči Tarzanovim besedam. Četudi sta morala sama priznati, da imajo nasprotniki zares moderno orožje, medtem ko ti Canaaniti posedujejo le starokopitne sulice. — Tako je cela skupina mirno nadaljevala pot proti so-vražniku pod Tarzanovim vodstvom.

Tarzan, izkušen v opreznosti in previdnosti, je vedel, kako se je treba vesti, da sovražnika, ki ni hudega ne sluti, preseneči. Vedel je, da je sovražnik v premoči, tako po številu, kakor tudi po orožju, zato je bila ta njegova previdnost na mestu. Kljub temu je bilo težko reči, kdo bo zmagal.

PO 21 LETIH IZ RUSIJE

Belgrad, 4. septembra.

Jakob Stupar, doma iz občine Homec, okraj Kamnik, je odšel leta 1915 s 17. pešpolkom na rusko bojišče. Pri bojih na Dnjestru je izgubil in od tedaj ni bilo od njega nikakega glasu več. Domači so ga smatrali za mrtvega in njegovi rojaki so vklesali njegovo ime z zlatimi črkami v spominsko ploščo padlim in pogrešanim vojakom, ki je vzdana na zidu cerkve v Radomljah.

Lansko leto pa je prejel nepričakovano od njega pismo njegov stric, ki pa je že umrl pred 15. leti. Pismu je Stupar priložil pismo za svojega brata Gregorja, kateri pa je tudi že umrl leta 1918 v svetovni vojni. Te dni pa je Jakob Stupar prišel z ženo in tremi otroci čez Varšavo, Bukarešto v Belgrad, kjer se želi pred odhodom v svoj rojstni kraj odpočiti pri svojem bratu v Zemu. Dopisnik ljubljanskega "Slovenca" je dobil od njega nekaj zanimivih podatkov. Tako le pripoveduje:

"Nezavestnega so me s težkimi ranami na roki in glavi našli na bojišču ruski sanitetci. Po daljšem zdravljenju v bolnišnici, kjer sem se prvič zavedel, so me poslali z ostalimi ujetniki v Taškent, kjer sem ostal ves čas do svojega povratka v domovino."

"S čim ste se preživljali v Rusiji?"

"Po nastopu revolucije sem se začel ukvarjati s čevljarstvom, česar sem se izučil od svojih tovarišev vojnih ujetnikov v Rusiji. Leta 1926 sem na meji samoga Taškenta kupil malo posestvo, katerega sem obdeloval, poleg tega pa sem se bavil s prevozništvom, ker sem imel dva konja. Pozneje sem moral obrt opustiti, ker so mi oblasti prepovedale izvrševanje čevljarstva, kajti v Rusiji ne poznajo samostojnih obrtnikov in so me smatrali za tovarnarja (imel sem 8 pomočnikov). Pozneje sem se popolnoma posvetil prevozništvu, ker posestvo ni bilo tako veliko, da bi moglo preživljati mene in mojo družino, zlasti še radi visokih davkov, ki so mi jih naložili. Kljub temu pa nikar ne mislite, da sem imel bogzna kako življenje, saj si nismo mogli privoščiti pri kosilu nikdar več kakor samo eno jed. Kajti 1 kg kruha stane od 4 do 5.50 rubljev, 1 kg mesa 12 do 16 rubljev, 1 kg masti 18 rubljev itd. Pa še tega ne morete dobiti v vsakem času, ampak morate čakati po 3 do 4 ure, da pridete na vrsto. Za otroke za konje pa je treba čakati tudi celo noč. Ker dobi delavec 3 do 5 rubljev plače na dan, si lahko predstavljate, kako izhaja. Obleka pa je skoro nedostopna delavcu, ker stane n. pr. že ena sravca "rubaska" 60 rubljev. O cenah v času lakote, ko smo morali plačevati po 50 rubljev za 1 kg kruha in mesto po 60 do 70 rubljev za 1 kg, ne bom niti govoril."

"Kakšna so politične razmere v Rusiji?"

"V Rusiji računajo samo z dvema vrstama ljudi. Ali si komunist ali pa te smatrajo za svojega nasprotnika. Kot tak pa težko najdeš delo in če ga najdeš, te plačajo trikrat manj kot pa komunist."

"Kako pa je tam bilo v verskem pogledu?"

"Cerkve ni več. V našem kraju so vse cerkve razdejane ali pa se uporabljajo v druge namene. Našo katoliško cerkev, katero smo zgradili sami vojni ujetniki v Taškentu, predelavajo sedaj v krematorij za sežiganje mrtličev. Moja dva otroka je krstil naš duhovnik, ki je slučajno potoval skozi Taškent. Vendar pa o tem nimam nobenega potrdila. V cellem Taškentu, ki ima 700.000 prebivalcev, je sedaj samo 1 duhovnik pravoslavne vere in še ta mora stanovati na pokopališču. Komunisti imajo tam najljepši prostor, pripadniki vseh ver pa imajo skupno pokopališče. Kljub takim razmeram pa je v Taškentu še zelo veliko lju-

di, ki praznujejo praznike in nedelje. Vendar pa praznujejo skrivaj."

"Kako pa je s šolami?"

"Soloobvezni pouk se začel je z 8. leti. Za knjige, zvezke in ostalo morajo skrbeti sami starši. Glavna predmeta sta: govornišstvo in nauk o komunizmu. Na ostalo se ne polaga veliko važnosti, tako da konča veliko otrok vse šole, vendar pa znajo komaj dobro čitati in pisati. In taki ljudje prevzamejo potem vsa javna mesta v državni upravi. Otroci nekomunističnih staršev pa so sploh izključeni od šole. Za ruske narode so sestavili gramatike in učne knjige pisane v njihovih jezikih ali ne v latinici, dočim so za ruske učence pustili malo skrajšano cirilico."

"Tudi oženili ste se v Taškentu?"

"Da, tam sem se oženil. Moja žena je hči bivšega poštarja, donskega Kozaka. Imam dva sina in eno hčer. Oče žene je ostal v Taškentu na svojem posestvu (ki meri 800 kvadratnih metrov), ako smem tako imenovati to krpco zemlje. Vendar pa velja za buržuja. Ni gotovo, ali je v tem trenutku še na tem posestvu, ker so že ob času mojega odhoda pritiskali nanj, da vstopi v kolhoz."

"Zakaj se niste že prej oglasili?"

"To vprašanje pa mi niste pravilno postavili, ker bi moral jaz vprašati, zakaj nisem dobil nikakega odgovora na vsa moja številna pisma, ki sem jih pisal..."

"Ali se vam mar ni kedaj preje nudila prilika, da pobegnete?"

"Tudi to sem poskušal in to takoj po revoluciji, vendar pa sem pozneje opustil vse poskuse, kajti, poglejte mojo glavo, lasje so mi posiveli v eni noči po takem brezuspešnem poskusu."

"Bili ste prevoznik in imeli posestvo. Torej ste morali prinesiti s seboj tudi denar in druge vrednosti?"

"Da, kar sem imel, sem prodal in prejel za to par tisoč rubljev. Na meji so mi pobrali ves denar. Pustili so mi le toliko, da sem prišel do Varšave in to kar imam na sebi. Celo fotografije od družine in bratova pisma so mi odzveli. Čudno, da so moji ženi pustili izvirno maturitetno izpričevalo. Od Varšave do jugoslovanske meje mi je pomagal brat, sedaj sem pa popolnoma brez vseh sredstev."

"Kako je z dovoljenjem za potovanje iz Rusije v inozemstvo?"

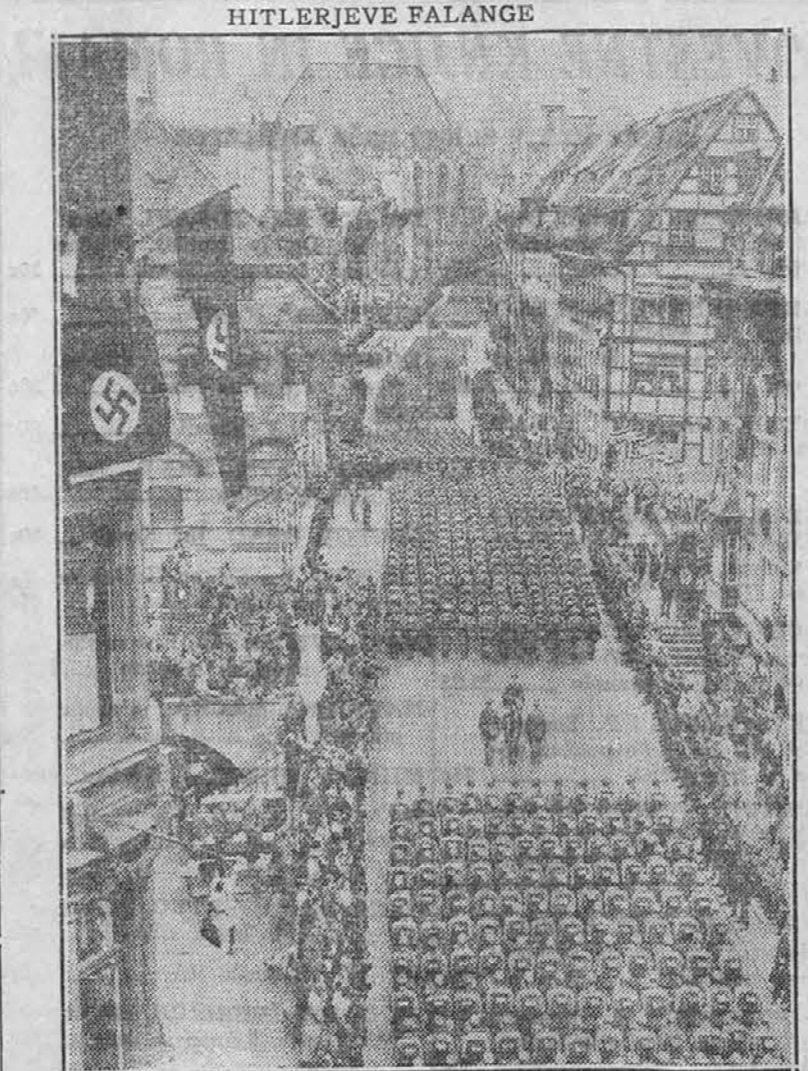
"Jaz sem čakal nanj dovolj dolgo. Meni so končno dovolili; le z ženo in otroci je bila težava. Takoj po mojem odhodu iz Taškenta pa je vlada izdala dekret, da imajo vsi inozemci sprejeti državljanstvo ali pa se izselijo. Seveda je tamkaj še ogromno število inozemcev. Tudi Slovenci so med njimi. Tako se nahaja tamkaj n. pr. med drugimi tudi še moj prijatelj Franc Zakrajšek, doma iz vasi Loke pri Zagorju. Mnogi bi želeli domov, ali nimajo potrebnih sredstev za pot."

"Ali ste morda kaj računali nato, da se tudi pri nas v Jugoslaviji sedaj živi težje in da utegnete biti brezposeln?"

"Popolnoma sem na to račun. Meni ni do takega udobnega življenja kot morda vi mislite. V času mojega bivanja sem marsikaj poskusil in marsikaj znam. Delal sem tudi v kemični tovarni, v prejšnjih letih pa sem bil mizar. Ne domišljam si mnogo, vendar pa upam, da bom našel v svoji domovini srea, ki bojo čutila z mano. Tam v Rusiji tega ni. Želel sem si nazaj v svojo rojstno vas in da ne brez razloga, mi boste že verjeli."

"Srečo pa ste res imeli, da ste po tolikem trpljenju in preganjanju ter smrtnih nevarnostih, ostali živ?"

"Vidite... (izvlekel je mali križček, zavil v svilen trak), to je

Kolona za kolono jeklenih čet se je vrstila nedavno ob nazijski proslavi v Nuerembergu. S to parado je menda hotel Hitler javno pokazati, da je pripravljen za spopad z Rusijo, katero je v svojem govoru brezobzirno izzival.

ostalo od molka, ki mi ga je dala s seboj moja sestra, ko sem odhajal na vojsko, in pa — moji sivi lasje tu gori. In oboje nosim nazaj v svojo rojstno vas. Za otroke pa že upam najti tam gori krstnega botra..."

Prepričan sem, da se bo našel v Sloveniji vkljub vsemu tudi skromen kruhek za tega mladega in popolnoma osivelega moža, ki se po 21 letih vrača iz Rusije kjer ni našel raja, kakršnega obetajo oni naši komunisti, ki niso še bili tamkaj.

DEŽELA BOLEČIN IN GORJA

Čim delj trajajo boji v Španiji, tem več je ugank, ki nam jih zastavlja ta dežela. Bitke za Irun, ki jih je bilo vendar moč iz Hendaya za daljnogledom opazovati, so bile polne takih grozovitosti, ki jih človek ne bi pri sodil niti Španiji, čeprav so bili ondi politični boji zmeraj eno samo besno sovraštvo. Soglasno javljajo vsa poročila, da so hiše zažgali nalašč in da so važna poslopja nalašč z dinamitom razstrelili.

začela streljati na katedralo, ki je pač najlepša v Španiji. Madrid brzkone ni še tako poškodovan, ker ondi še ni takih bojev.

Takih podob pa kar ne moremo spojit z onimi, ki jih poznamo iz Španije v mirnih časih. Kraji, ki se njih imena zdaj tolikanj imenujejo, ko Malaga, Toledo, Irun, San Sebastian, Granada, so bili resniča zatočišča miru in pokoja. San Sebastian je bilo letovišče višjih slojev iz Španije ko tudi iz Francije. Malaga je bila zmeraj mirno in miroljubno mesto, v Toledo in Seviljo pa je prihajalo vedno največ tujcev. V Seviljo so prihajali vsi oni, ki so se hoteli približe seznaniti z andaluškim življenjem, Toledo pa je bil raj prijateljev umetnosti. V bojih za Alcazar (v Toledo), so močno poškodovali to mogočno štirikotno poslopje, ki se dviga visoko nad mestom in ki daje mestu, bolj ko katedrala, posebno značilno podobo. Ker je bilo v poslednjih stoletjih že večkrat prizidano in ker ima orjaške zidove, ki kljubujejo celo sedanjim izstrelkom, je pričakovati, da Alcazar ni imel toliko škode, kolikor bi je bilo, če bi rdeča tolpa

Spominjamo se nekega lepega dne v maju 1925, ko se je ob enajstih dopoldne premenjala straža. Grad, ki je pač najbolj izrazita in najbolj skladna stavba v Madridu, ki je bolj mesto novejših zgradb, stoji veličastno pred nami. Na velikem dvorišču vrvi živo življenje: nova straža prihaja. Razvija se prizor, ki ni le očarljiva slika paradnega izvežbanja španske armade, marveč more človek na njej presojati ves vojaški ustroj španskih čet. Spočetka se ne moreš sprijazniti s prav počasnim in izrazito slavnostnim korakom paradnih čet. Toda vojaštvo samo je dobro. Moštvo je srednjih postav, nežnih udov, toda gibčno. Uniforma je ko vliita na telesih. Huzarji so odlično opremljeni. Svetlomodra barva jopičev se blešči v soncu. Medtem, ko se straža izmenjava precej v ceremonijah, pa izvrstno igra godba pehote. Zvoki odmevajo po širokem, z mnogimi ljudmi obkroženem prostoru in se širijo v sosednje ulice, odkoder neprestano prihajajo gledalci. Vsi pozdravijo razvito zastavo. Ljudstvo radostno sledi temu prizoru.

Bilo je...

Tedaj je bila še monarhija, tedaj je vladal še general Primo de Rivera. Prav nič ni treba zdvajati o tem, da so bili Španci prav zadovoljni s to diktaturo in je bilo nekaj častihlepcev,

ki so izpodjedali to vlado. Parlament se ni mogel oglašati, a večini ljudstva je bilo tako všeč in si je to želela. Le nekaj nezaposlenih politikov se je vzemirjalilo in ti so polagoma pripravljali tla, ki na njih stoji Španija v teh dneh.

Sleherni pozna položaj teh dni. Vsak dan in vsako uro prihajajo vesti groze in okrutnosti. V Escorialu so umorili 114 avguštincev, ki so jih imeli ondi šest tednov zaprte. Iz hvaležnosti za dobro vzgojo, ki jo je ondi prejel, je predsednik Azana obljubil tem avguštincem, da se jim ne bo ničesar zgodilo, dokler bo njegova beseda še kaj zalegla. Toda gospod Azana nima nobene besede več, sicer bi bil mogel preprečiti le nove zločine.

Daljša poročaja, da so rdeči miličniki v romarski cerkvi na Montserratu vse razrušili, karkoli kaj spominja na vero. Razumemo bistvo takšnega strahotnega dejanja: v Španiji hočejo zatreti vsakršen spomin na vero, da bi deželo pripravili za sprejem komunizma. Marksisti se dobro zavedajo, da je vera v srečo ljudstva, ki še ni okuženo marsistično, trdo in globoko ustaljena. Zato morajo pač najprej porušiti ta trdni temelji, da bodo mogli na njegovo mesto postaviti boljševisično mišljenje. Zavedajo se, da je verni človek tisti človek, ki zna slušati, ki spoštuje lastnino, ki spoštuje zakone, ki more le na njih obstajati človeštvo.

Komunisti pa hočejo omajati postave in razbiti tabele postav. Hočejo izbrisati sleherni spomin na Kristusa. Hočejo cerkve — ali porušiti ali pa jih oskruniti, da bi nihče več ne mogel niti misliti na to, da bi se še kdaj zatekel v te prostore v svojih skrbih in s plamenom vere v srečo.

In samo zato skrunijo samostan na Montserratu.

Visoko zgoraj na hribu, ki je poln bajk in legend, ki ne pripada le Španiji, marveč je lasti vsega sveta, se dviga samostan, ki ga je zlasti vzljubilo špansko ženstvo. Na dvorišču samostana, pred vrati romarske cerkve, stoji prekrasen steber z Marijinim kipom. V cerkvi pa, ki je vsa v skrivnostnem polmrazu, molijo španske žene in prosijo, Mater božjo, da bi jim naklonila blagoslov otrok.

Iz vse Španije in iz francoskega juga prihaja na tisoče žena. Mnogo pretresljivih poročil imamo, kako je bila njih molitev uslišana. Ta romarska cerkev je tako rekoč jedro verskega življenja in deželi. In vprav ta kraj tolažbe, pobožnega duha hočejo uničiti, hočejo izbrisati spomine nanj in to delajo, da bi uničili tudi vero ljudstva.

Kakor so svetišča božjih potov, kamor prihajajo ljudstva v svojih skrbih in nadlogah, že od nekdanj tisti kraji, kjer se izraža vera, ki premika hribe, tedaj je še posebej cerkv na Montserratu tisto pozorišče, kjer se razvijajo nepozabni prizori. So določeni

dnevi v letu, ko je cerkev natrpana z vernimi ženami, ki klečijo pred božjo Materjo in po urdo dolgo prebijejo v iskreni, v dno duše segajoči vdanosti pred Marijo. Take podobne miru in pokoja, popolne pozabe vsega pozemskega in najgloblje tišine so boljševisična seveda nevarne. Zatorej: E'crasez l'infame! Pogini, nesramnica!

Tole je bistvo boja rdečih v Španiji: iztrebiti vero! — Še nedavno je dejal neki rdeči vođa v Madridu, ko se je pogovarjal z nekim tujcem o pokončavanju verskih umetnin: "Zdaj lahko v eni uri več storimo, kakor bi sicer v dvajsetih letih."

TO IN ONO

MREŽE PROTI LETALOM

Kakor poročajo iz Londona, preizkušajo na Angleškem nov pripomoček zoper napade iz zraka. S topovi izstrelijo kroglice, ki niso napolnjene z razstreljivom, temveč z gosto jekleno mrežo. Ko se krogla v zraku razpoči, zleti mreža iz nje in pada potem s pomočjo padal polagoma proti tlu. Pri velikih brzinah, ki jih razvijajo napadalna letala, bi jim bilo komaj mogoče se izogniti tem široko razpetim zračnim mrežam. Če pa zaide kakšno letalo v mrežo, tedaj se zaplete vanjo in se mora brezopojno zrušiti na tla.

NEVARNI NAPADALEC UBIT

Windsor, N. C. — Nekemu mlademu črncu, po imenu J. C. Johnston, se je pretaklo nedeljo očitno zmešal razum in v tem stanju je zdivjal po cesti in streljal na levo in desno ter ranil 15 oseb. Varnostni organi so ga končno obkolili v neki kolibi in ga ubili.

DIJAŠKE CENE NA 'L' ŽELEZNICI

Chicago, Ill. — Vodstvo tukajšnjih nadulčnih železnic je objavilo v sredo, da so uvedene nove vozne cene za dijaštvo. Ako potuje deset ali več dijakov pod 19 let starosti, je vozna cena za nje samo polovico navadne cene, narred pet centov.

IGRAČE V SLOGU ČASA

Čas se zrcali, ne nazadnje, tudi v novotah v področju otroških igračk. Iz nekega angleškega strokovnega lista posnemamo, da se dobe gradbene garniture s pravimi majhnimi opkami, ometom in zidarsko žlico. Dobe se nadalje za lutke kopalnice s tekočo vodo, majhna letala, ki izvirajo v zraku loopinge. Predvsem pa je dobiti izredno mnogo vojaških in vojnih igračk.

ŽENSKO ZA DELO

Kvačkarice korald in vdevalke korald. Samo izrjene. 224 So. Market st. 2. nadst. Chicago.

NAZNANILO

Zopet je prišel čas, da si lahko privoščite prigrizek **dobrih domačih klobas,** MESENIH ali KRVAVIH.

Na razpolgo jih imamo za vas vsakokrat ob koncu tedna. — Se pripravimo!

JERIN & SENICA

— SLOVENSKA MESNICA —

2059 W. 23rd St. Tel. Canal 7172 Chicago, Ill.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite naš podacvi in ponoci. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street. Sheboygan, Wis. Telephone: 85 — Res. 4080-W

ZAHVALA

Kohler, Wis.

Ako bi vas, gospod urednik, kakole potegnili kot se mene in mojo ženo, bi bila le različna to, da bi vi imeli bolj čedno obleko, ker pri vašem tiškarskem delu se ne zaprašite kot se mi po tovarnah. Tako so naju potegnili, da se niti preoblekla nisva v bolj praznično obleko, raj naju so hoteli presnetiti in to se jim je prav dobro počelo. Kako malo sva kaj takega pričakovala, ste videli vsi. Saj nisva bila prav nič pripravljena in se niti nisva nadejala kaj takega ne, za najino 25. letno zakonsko življenje. Tudi nismo pričakovala, da imajo rojaki toliko prijateljskega čustvovanja do naju, kot so ga ti nama izkazali.

Dragi rojaki in prijatelji, povrniti nama boče le težko, ako na celo nemogoče, vse, kar ste za najino iznenadenje storili. Bodite pa prepričani, da bomo do oblikah to skušala, za sedaj pa sprejmite najine najprisrčnejše zahvalo za vse darove, ki nama ste jih poklonili za lep večer, ki ste ga nama priredili, in za tako veliko vdeležbo, vse to namo bode ostalo v dolgoletnem prijetni spomin na vas. Še enkrat srčna vam hvala vsem skupaj in Bog vam naj bode plačnik.

Navzoči so bili: Miss Frances Primozich, Miss Mary Primozich, hčere; Walter Primozich, sin; Mr. in Mrs. Kopf in družina; Mr. in Mrs. Voight; Mr. Frank Novak; Mr. Martin Boerner, Mr. in Mrs. F. Adamchuck, Mr. in Mrs. H. Svetlin, Mr. in Mrs. Joe Turk, vsi iz Kohler, Wis.

Mr. in Mrs. John Jakovic in družina; Mr. in Mrs. Peter Drol in družina; Mr. in Mrs. Steve Radovan in družina; Mr. in Mrs. L. Urbas in družina; Mr. in Mrs. Anton Fertuna in družina; Mr. in Mrs. Frank Horžen in družina; Mr. in Mrs. Carl Bergach in družina; Mr. in Mrs. Anton Smerke in družina; Mr. in Mrs. Frank Sireel in družina; Mr. Anton Povšic in otroci; Mr. in Mrs. John Kocjan; Mr. in Mrs. Joe Suscha, Mr. in Mrs. Frank Repenshek starejši, Mr. in Mrs. Rudy Marinšek, Mr. in Mrs. J. Jenko, Mr. in Mrs. Jakob Skrubce, Mr. in Mrs. Jakel, Mr. in Mrs. Anton Cvetan, Mr. in Mrs. Frank Gruden, Mr. in John Planinschek, Mr. in Mrs. Joe Metelko, Mr. in Mrs. Frank Godez, Mr. in Mrs. John Kotnik, Mr. in Mrs. Mike Progar, Mr. in Mrs. John Suscha, Mr. in Mrs. Ludwig Seitina, Mr. in Mrs. John Chuk, Mr. in Mrs. Anton Kopina, Mr. in Mrs. Valentin Skrubce, Mrs. Ana Podbregar, Mrs. Mary Bowhan, Mrs. Clara Suscha, Miss Mary Rezel, Miss Dorothy Haack, Miss Frances Suscha, in Miss Jane Suscha, Mr. Frank Blahuta, Mr. Martin Žitnik, Mr. Walter Haack, Mr. Anton Primozich, in Mr. Frank Anzič, vsi iz Sheboygan, Wis. Mr. John Droll iz Cleveland, Wis., Mr. in Mrs. Zalar iz Milwaukee, Wis., in Joje Spingar iz Kansas.

V slučaju, da je katero ime izpuščeno, prosimo, da nama dotični oprostite. Imen je toliko, da je iste težko vse v glavi ohraniti. (Ogl.)

Frances in John Primozich

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo v Jugoslavijo, Italijo in vse druge dele sveta po dnevnem kurzu. Včeraj so bile cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.65..... 100 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....\$ 5.75
Za \$ 5.10..... 200 Din	Za \$10.00 pošljite.....\$10.85
Za \$ 7.40..... 300 Din	Za \$15.00 pošljite.....\$16.00
Za \$ 9.85..... 400 Din	Za \$25.00 pošljite.....\$26.10
Za \$12.00..... 500 Din	Za \$40.00 pošljite.....\$41.25
Za \$23.50..... 1000 Din	Za \$50.00 pošljite.....\$51.50

Lire: Za \$ 4.65..... 50 lir Za \$ 9.00..... 100 lir Za \$43.00..... 500 lir

Ker se kurz večkrat spreminja so cene podvržene spremembi. Pri večjih svotah poseben popust. Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICH
(V pisarni Amer. Slovencea)

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

23 LET IZKUŠNJE

Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523

Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

USODNA ŽENA

Ivan Slivnik.

"Odkod pa imaš to uspelo podoba svojega velecenjenega strica?" je vprašala.

Janko jo je premeril s pogledom, ki je izražal vse mogoče. "Podaril mi jo je, ker sem ga prosil."

"In si seveda zelo ponosen nanjo?"

"Gotovo da. Čeprav izgovarjaš ti to besedo s posmehom, je vendarle moj velecenjeni stric."

"Potemtakem ga imaš za nekakšen vzor?"

"Da, ljuba moja. In ves ta čas se mi je videlo, da delaš tako tudi ti. Vsekako si kazala to kaj razločno s svojim vedenjem."

"Vedenje vara," je rekla Beatrika objestno.

Janko jo je spet tako čudno pogledal. "Nu, zdelo se mi je, da sem še nedavno videl njegovo sliko okiteno s cvetjem na tvoji pisalni mizi."

Beatrika je skomignila z rameni. "To ni nikak dokaz. Slika je pač stala tam, in okvir se mi je zdel tako gol. Sicer pa mi je zelo napoti."

Če ti je napoti, daj jo vendar nazaj v mamin album. Ako ne bi imel že te, bi te jaz naprosil zanjo. Takrat, ko je stric Viktor prišel in si jo vzela iz albuma, bi jo bil prav rad imel. A ti mi je nisi hotela dati. Povedal sem stricu, da si me prehitela tisti dan, ko sem si jo hotel vzeti. V nadomestilo mi je dal tole."

Rdečica zadrege je zdajci udarila Beatriki v obličje. "Ti si mu povedal, da sem si vzela sliko na dan njegovega prihoda?" je vprašala negotovo.

"Da, jaz."

Beatrika je še enkrat prečitala napis: "Najvišje je resnica." Nato pa se je zgenila, kakor bi vrgla nekaj od sebe.

"Eh, če bi sam spoštoval resnico, bi imel nemara prav, da se povišuje nadme! Zdaj potemtakem ve, da sem mu natvezila pravljico, ko sem mu toliko govorila o njegovih slikah. Lahko si misli, da sem se le norčevala. To mi je ljubše, nego če bi mu ostalo prepričanje, da sem bila res zaljubljena vanj. Tako visoko kakor on spoštujem resnico tudi jaz. Ničesar nisva dolžna drug drugemu," je pomislila.

Niti zaslutila ni, da se je izpremenilo Viktorjevo vedenje proti nji od tistega trenutka, ko je zvedel, da ga je nalagala zaradi slike.

"Nu," je rekla Janku, "le imej svoj svet vzor! Najbrže je goljufiv kakor vsi drugi."

Brat ni odgovoril. Vedel je, da govori Beatrika le zato tako posmehljivo, ker čuti, da je postal stric Viktor napram nji hladnejši in umerjenjši.

Marljivo se je poglobil v svojo nalogo, in ko Beatrika še vedno ni šla, ampak je radovedno ogledovala to in ono, je dejal bolj odkrito nego vljudno: "Izgini že vendar, Beatrika, saj vidiš, da me motiš pri učenju."

Udarila ga je po ramenu. "Radovedna sem, kdaj se naučiš tega, da je treba kazati v občevanju z damami boljše manire."

"Vrag te nesi!" je osorno odgovoril Janko.

"Sirovina!" je vzkliknila ona ter šla.

"Raglja!" je viknil brat za njo.

V občevanju s sestro so mu bile manire res deveta skrb.

16. POGlavJE.

Viktor Trtnik se je bil vrnil s Kaluto s svoje poti. Njegov obraz je bil zelo resen, skoro mrkel. Poznalo se mu je, da ni doživel nič prijetnega ta dva dni.

In Kaluta ga je gledal s svojimi zvestimi očmi, kakor bi nosil z gospodarjem vred vse breme njegovega turobnega razpoloženja.

Obdajal ga je s podvojeno skrbjo in mu izkušal čitati sleherno željo v očeh.

Viktor je to videl. Z dobrodušnim nasmeškom je nekoč položil roko na služabnikovo ramo.

"Težke so nama bile ure, moj dobri Kaluta," je dejal. "Malo je manjkalo, da nama ni počilo srce, ko sva gledala obup uboge žene. Kaj ne?"

Kaluta je sklonil glavo. Oči so se mu vlažno zasvetile.

"In dete, sahib — ubogo dete — kako je plakalo?"

Viktor je pokimal. "Zato, Kaluta, ker je videlo plakati mater, ne zato, ker bi bilo čutilo težo svoje izgube," je dejal resnobno.

Čudno se je godilo Viktorju. V pobitem razpoloženju, ki ga je bil prinesel s poti, ga je vlekelo nekaj tem silneje k Romani Severjevi. Ni je bil videl, odkar se je vrnil. Prišel je pozno zvečer, in drugo jutro je našel pri zajtrku samo gospo Sibilo in njeno hčerko. Romane ni bilo; velela si je prinesiti zajtrk v sobo.

Gospa Sibila in Beatrika sta se mu zdeli nekam napeti in hladnejši nego po navadi. Smatral je to pri Beatriki za posledico slabe vesti in pri gospe Sibili za zadrego, vedoč, da ji je Beatrika priznala, kako jo je Kaluta zalotil pri pisalni mizi. Velikodušno je izkušal prezreti to vedenje in se je držal prijazno in neprisiljeno kakor sicer.

Beatrika ga je nekam posmehljivo vprašala, kako je bilo na potovanju. Obe sta videli, kako se mu je pri tej besedi stemnil obraz in kako je naglo preskočil na drug pogovor.

Takoj po zajtrku sta se dami poslovili. Opravičili sta se, da imata obilo posla z veselico, ki bo zvečer.

Ker je bil Janko v gimnaziji, je ostal Viktor sam in ni vedel, kako naj prebije čas. Najrajši bi se bil peljal spet v tovarno, ako se ne bi bil bal, da se utegne zdeti vsiljivo.

Kaj mu je bilo storiti s tem dopoldnevom?

Še bolj nego sicer je danes pogršel svojega dela. Brez resnega posla mu sploh ni bilo dolgo obstanka.

Nekaj ga je vlekelo na torišče Romani-nega delovanja. Tam je bilo dela v obilju. Tudi zanj bi se bilo našlo pri nji kaj opravka. Lehko bi se ukvarjal s svojim novim izumom. V tovarniškem laboratoriju mu je bilo na razpolago vse, česar je potreboval. Če bi šel tja, bi se tudi lahko resno pomenil z Romano o izkoristenju svojega izuma. Saj mu je nedavno rekla, da bi se rada zavzela za to stvar, od katere si je obetala mnogo uspeha.

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

ZBRANI SPISI, J. Krilan. Broš. 152 str. Povesti iz Kobariške doline 75c	DA STE MI ZDRAVI, dragi otroci. Dr. Iv. Robida. Poučne povesti 10c
ZGODBA O NEVIDNEM ČLOVEKU, H. Wells. Broš. 120 str. Vrlo napeta in zanimiva povest 35c	DIVJI MOŽ. Koroška pravljica. 50c
ZGODBE KRALJEVIČA MARKA, F. Mičinski. Trdovez. 99 str. Zanimiva knjiga 60c	KOKOŠJI ROD. Jos. Ribičič. Zanimive poučne basni 20c
ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUZARJA, A. C. Doyle. Napet in zanimiv roman iz francoskih časov. Trdovez. 388 str. \$1.50	KOLAČKI. Z risbami 20c
ZLOČIN V ORCIVALU, E. Gaborian. Trdovez. 246 str. Zelo napet roman in zanimiv \$1.25	KRALJ ZLATE REKE. John Ruskin. Pravljica 40c
ZMISEL SMRTI, P. Bourget. Broš. 157 str. Zelo poučna povest iz francoščine 75c	LECTOV GRAD. Juš Kozak 50c
ZNAMENJE ŠTIRIH IN DAROVANA, dve povesti v eni knjigi. Trdovez. 293 str. Obe povesti napeti in zelo zanimivi. \$1.25	LEŠNIKI. Jos. Stritar. Knjiga za odraslo mladino 45c
ZVONARJEVA HČI, E. Miller. Zelo zanimiva povest iz koroškega življenja 65c	MALI AVE MARIA. List za slovensko ameriško mladino \$1.00
ŽIV POKOPAN, A. Bennett. Broš. 140 str. Napeta in zanimiva povest 50c	MAVRIČNA MAČKA in druge pravljice 60c
ŽUPAN ŽAGAR, S. Slavec. Brošura 137 str. Krasna povest iz dni vojne na Goriškem 50c	MIHČEV MIHEC. J. Korban 60c
	MLADIM SRCEM. Ks. Meško. Zbirka povesti, 2. in 3. zv. Vsak po 25c
	OBNOVLJENI VRTEC. Poučna mladinska knjiga s slikami 75c
	ORLIČ. Mladinski list 5c
	PRIGODE ČEBELICE MAJE. W. Bonsels. Roman za deco 75c
	ROBINSON CRUSOE. Daniel De Foe. Povest za mladino \$1.00
	ROBINSON STARŠI. Povest z barvanimi slikami 40c
	SLIKE IZ PRIRODE. Nande Verbenjakov 60c
	VITOMILOVA ŽELEZNICA. Još. Korban. Povest 45c
	VOLK SPOKORNIK. Ks. Meško. Povesti 85c
	VRTEC. Časopis s podobami za slov. mladino 75c
	ZGLEDI BOGOLJUBNIH OTROK. Ant. Kržič. 1, 2 in 3. del. Vsak po 45c

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znakmah. Knjige pošiljamo poštine prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. CERMAK ROAD.

CHICAGO, ILLINOIS

HRVATSKI MOLITVENIKI

ki jih ima v zalogi Knjigarna Amerikanski Slovenec:

MJESEC LISTOPAD. Platno vezane, rdeča obreza 60c
VRTIČ GOSPODNI. Bele koščene platnice, zlata obreza \$1.25
SLAVA BOGU. Fine usnjate vatirane platnice, zlata obreza \$1.75
VRTIČ GOSPODNI. Usnjate vatirane platnice, zlata obreza \$1.75

Naročilom priložiti denar v gotovini ali Money order in pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

Staro domovino v slikah

dobite v knjigi

'NAŠI KRAJI'

Vsebuje zbirko 87 krasnih fotografij v bakrotiskju na finem papirju.

KNJIGA STANE

\$1.00

Slike so iz vseh delov stare domovine. Posebno Gorenjska je dobro zastopana s svojimi znamenitimi kraji. Za njo Dolenjska in Štajerska.

Naročite si to knjigo takoj. Naročilo pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna "Amerikanski Slovenec"

1849 W. Cermak Rd.,

Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Kamnali bi nas...

(Konec)

Odeva se malo v mučeniško haljo in meni nekako, da "bi napredni elementi te naprednjake kamnali, ko bi postali izdajalci napredne misli in ne delali z dušo (?) in telesom za naprednost." Tu postojmo. Nihče ni rad kamnjan, to se razume, in kurja polt mora spreleteti tudi kakega naprednjaka, ako bi pretilo kamnanje. Vsaj moralčno ti naprednjaki že zdaj kamnajo klerikalce, zgodovina kaže tudi in poroča, da je bilo dosti kamnanja za katoličane že od spočetka, in ga je še zdaj in ga še bo. Ali so klerikalci, pravilneje katoličani v strahu? Morda, večinoma pa ne, ker so tega že vajeni. Očividno pa so v strahu pred kamnanjem naprednjaki, vsaj naprednjak g. Jontez je začutil kurjo polt in je zapisal robo o — kamnanju. Naj so za zdaj brez strahu. Kaki klerikalci jih ne bodo kamnjali, dasi imajo precej strahu pred njimi, niti jih ne bodo kamnjali naprednjaki, saj bodo delali naprej z vsemi silami za naprednjaštvo, in za tako delo imajo naprednjaki le mnogo hvale, ne kamnov. Do not fear.

Stopiti je pa treba korak dalje.

Ako so naprednjaki vseh branž s svojim materializmom in ateizmom na pravem, je hudo le za klerikalce, ker ti dobijo kamne, kakor jasno

kažejo dogodki v Španiji in Mehiki in Rusiji. Naprednjakom je dobro in bo dobro do smrti. Kako pa, če naprednjaki niso na pravem? Tu je reba preiti preko — smrti, preiti v drugo življenje, ki je, ako naprednjaki niso na pravem, pač pa na pravem klerikalci. V tem drugem življenju bo tudi za klerikalce nekaj in raznih težkoč radi tega in onega pri sodbi, ampak vobče ne bo kamnov, saj so bili pri borbi na pravem. Malo drugačna situacija pa se pokaže tam preko smrti za naprednjake, ki niso bili na pravem s svojim tajnem drugega življenja. In tedaj, tedaj. Napredna gospoda, ne morem vam pomagati, bo hudega kamenja in takega kamenja prav od tistih vrst, naprednih vrst, ki bodo tedaj, dasi prepoznajo morda, spoznali, da ste jih vodili v zmotu s svojim naprednjaštvom, in — kamni bodo padali, drugi in mnogo hujši kamni. Za nas klerikalce je zdaj malo hudo, ko pada, ako pa s smrtjo jenja vse glasom materializma, ne bo kamnov, ker za grmom smrti bi ne bilo ništa više, in tudi za vas naprednjake ne bo kamnov, niti ne nobene hvale. Ampak "armer Atheist, wie du betrogen bist, wenn die Hoelle keine Fabel ist," bote toliko že tudi te nemščine umeli.

Oglasi v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh.

NAŠI ZASTOPNIKI

pri katerih naši naročniki lahko vsak čas poravnajo svojo naročnino in se obračajo nanje glede vseh zadev tika-jočih se našega lista in podjetja.

COLORADO:
Canon City. — Ana Susman.
Colorado Springs. — M. Kapsch.
Crested Butte. — Martin Težak.
Denver. — G. Pavlakovich.
Leadville. — Math Jamnik, John Zeleznikar.
Pueblo. — Rev. F. Cyril. O.S.B.
M. Meglen.

ILLINOIS:
Argo. — John Poljak.
Aurora. — Mary Fajfar.
Bradley. — Rose Smole.
Chicago. — Jožef Fajfar.
Rockdale, Joliet, Ill. — M. Kostelic.
La Salle. — Anton Strukel.
Joliet. — M. Bluth, John Kramarich.
No. Chicago. — Joseph Drashlet.
Oglesby. — Frank Jerin.
Pullman. — Rose Bokal.
Standard, Graniteville. — Joseph Bragar.
So. Chicago. — Ant. Bakse, C. Geremek.
Waukegan. — Andrew Košir.

INDIANA:
Elkhart. — Mary Oblak.
Indianapolis. — Frank Urajnar.

KANSAS:
Franklin. — John Dobravec.
Frontenac. — Joseph Zorc.
Kansas City. — Peter Majerle.
Mulbery, Kans. — Mrs. B. Omahne.

MICHIGAN:
Ahmek. — Mrs. J. Hribljan.
Detroit. — Steve Potočnik.
Harrietta. — Frank Zakrajšek.
Calumet. — Jos. Sustarsich.

MINNESOTA:
Aurora. — E. Smolich.
Chisholm. — Frank Laurich.
Ely. — John Otrin, Jos. Peshell.
Eveleth. — Johana Kastelic, Anton Nemgar.
Gilbert. — Frank Ulčar.
Greaney. — Katarina Kochevar.
Hibbing in okolica. — Joe Zaic.
Keewatin. — Mary Kolar.
McKinley. — A. Hexler.
New Duluth. — M. Spehar.
Rice. — Rev. John Trobec.
Sank Rapids. — John Burgstaler.
Soudan. — Frances Loushin.
Virginia. — Frank Cimperman in Angela Schneller.

MONTANA:
Butte in Walkerville. — Mary Kotze in Kath. Tomazich.
East Helena. — Frank Smith.

OHIO:
Barberton. — Frank Smole.
Bedford. — Frank Stavec.
Bridgeport. — L. Hoge.

PENNSYLVANIA:
Aliquippa. — Ant. Habich.
Beading. — Nikolaj Simonich.
Bradock. — Joseph Lesjak.
Bridgeville, Presto, Cuddy, Morgan.
Beading in Sygan. — Mary Useničnik.
Bulger. — S. Jenko.
Burgettstown, Pa. — John Pintar.
Cairnbrook. — Angela Satkovič.
Forest City. — Mrs. Mary Grum.
Houston. — Michael Tomšič.
Johnstown, Conemaugh in okolica. — Rev. Benigen Snoj, OFM., Matt Klugevšek.
Farrell, Pa. — Anna Lumpert.
Lawrence, Pa. — Carolina Rosman.
Moon Run. — Jacob Drašler.
Morgan. — M. Dernovšek.
Olyphant. — Mary Zora.
Pittsburgh. — John Golobich, Jos. Bahoreich.
Steelton. — Doroteja Dermeš, Ana Lopert.
Strabane, Canonsburg in okolica. — Anton Tomšič.
St. Marys. — M. Aufderklam.
Vandling. — Frank Panear.

WISCONSIN:
Kenosha. — Mrs. Mary Vidmar.
Milwaukee, Wis. — Mrs. Lucija Greorčič.
Sheboygan. — John Udovitch in Marie Prislund.
Willard. — Frank Perovshek in Ludvik Perušek.

WYOMING.
Kemmerer, Sublet, Diamondville. — Frank Rosenstein.
Rock Springs, Wyo. — Uršula Ivsek.

MISSOURI:
Harviel, Neelyville, Naylor in Poplar Bluff. — John Breznik.

PO RAZNIH DRŽAVAH.
San Francisco, Calif. — Mrs. Bava Kramer, Mrs. K. Cesar.
Bridgeport, Conn. — George Ferencchak.
Little Falls. — Amalia Furian.
West Linn, Ore. — Marija Plantan-Enumclaw, Wash. — Jos. Rihter.
Renton, Wash. — Thomas Rihtar.
Valley, Wash. — Mary Swan.
Helper, Utah. — A. Topolovec.

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovensčine na angleško in obratno. Cene zmerne.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD, : : CHICAGO, ILLINOIS